

ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОЛИТИЧЕСКА И ГРАЖДАНСКА РЕАБИЛИТАЦИЯ НА РЕПРЕСИРАНИ ЛИЦА (054-01-25/25.03.2010)

Име на законопроекта:	Законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица
Вносител:	Лъчезар Тошев /ПГ "Синята коалиция"/
Дата на постъпване и сигнатура:	25.03.2010 г. 054-01-25
Водеща комисия:	Комисия по правата на човека, вероизповеданията, жалбите и петициите на гражданите
41-то Народно събрание	
Сесия:	Втора сесия
Състояние:	обсъждане
Първо четене:	
Дата на приемане и обнародване в ДВ:	

§ 1. В [Чл. 1](#) се правят следните изменения:

1. текстът "12 септември 1944 г." става "9 септември 1944 г."

2. В т. 1 след текста се добавят думите "или ако са осъдени от III Върховен състав на Народния съд за съдене на българските експерти в комисиите за Катин и Виница."

3. В т. 12 след текста се добавят думите "включително осъдените на 30 октомври 1952 г. от Върховния съд (III наказателно отделение) по процесите срещу католическата организация и в процеса срещу Обединените евангелски църкви от март 1949 г."

МОТИВИ

Предлаганият законопроект има за цел да допълни кръга на подлежащите на политическа и гражданска реабилитация репресирани лица, съгласно Чл. 1 от закона.

1. Убийствата и репресиите, които са предмет на реабилитация по закона, започват в България на 9 септември 1944 г., а не от 12 септември, както е записано в Чл. 1. Жертви на червения терор още в първите дни стават редица

интелектуалци, като Данаил Крапчев например, които до сега не са били реабилитирани, поради несъгласието на предходни състави на Народното събрание да включат и трите дни от 9 до 12 септември 1944 г. в обхвата на закона. Не може да има спор, че терорът започнал на 9 септември 1944 г. няма нищо общо със законността и не следва да се изважда от обхвата на закона. Няма основание убийствата между 9 и 12 септември 1944 г. да не бъдат обект на реабилитация от закона. Репресивният апарат е овладян от комунистическата партия (Димо Дичев оглавява Държавна Сигурност) още на 9 септември 1944 г. и по болшевишки пример започва физическото унищожаване без съд и присъда на потенциалните противници на режима. На 13 септември 1944 г. ЦК на комунистическата партия пише на Георги Димитров в Москва "Фашистският звяр още не доубит!". И "доубиването" продължава с всички сили. От 28 000 убити за първият месец след 9.IX.1944 г., вкл. безследно изчезналите обявени в Държавен вестник, 16 000 са с висше образование, а 8 000 - със средно. За сравнение от 1923 г. до 9.IX.1944 г. са били убити общо 3 246 лица - по данни на Музея на революционното движение.

2. III Върховен състав на Народния съд с председател Борис Лозанов съди българските експерти участвали през 1943 г. в комисиите за Катин и Виница, които са имали за цел да установят извършителите на масовите убийства на полски офицери.

По това дело са съдени д-р Марко Марков (който се отрича от твърденията си, приема съветската позиция, пледира за нея и е освободен от съдебна отговорност), д-р Георги Михайлов, архимандритите Йосиф Диков, Стефан Николов и Николай Кожухаров, както и Борис Коцев.

Архимандрит Николай - бъдещият Макариополски епископ Николай и бивш Зам. Ректор на Духовната семинария (р. 17.04.1908 с. Ресен В. Търновско - + 19.07.1981 г., София) е осъден на 5 години строг тъмничен затвор, 8 години лишаване от граждански права, 100 000 лв. глоба и конфискация на цялото му имущество - главно книги.

Причината за присъдите е, че обвиняемите са потвърдили, че убийствата на полски офицери са извършени от властите на Съветския съюз. Това твърдение е използвано широко от нацистката пропаганда.

От 1943 г. до 1990 г. СССР отрича извършването на това тежко престъпление. През 1990 г. Михаил Горбачов от името на СССР признава, че СССР носи вината за това престъпление и посочва още две гробни полета с масови гробове около Катинската гора.

Броят на убитите в Катин и Виница е приблизително 25 700.

След Горбачов, президентът на Русия Борис Елцин нарежда да се разсекретят архивите по случая и ги предоставя на обществеността.

Тук прилагам доклад на Лаврентий Берия до Сталин, в който се иска екзекуцията на полските офицери и парафите на тогавашните съветски лидери одобрили искането на Берия.

Признаването на истината по случаите в Катин и Виница налага да се преразгледат присъдите на осъдените от III Върховен състав на Народния съд и пострадалите от решението на съда да бъдат реабилитирани.

Тъй като прегледът по реда на надзора е отменен през 1999 г., а и пострадалите духовници не са имали семейства и близки, от кръга посочен в закона, които да подадат иск за реабилитация по съдебен ред, редно е това да се извърши със закон.

Не е допустимо да останат нереабилитирани лицата осъдени за това,

че са казали истината за едно от престъпленията на комунистическия режим в СССР.

3. На 15 март 1998 г. папа Йоан Павел II обяви Никополският епископ Евгений Босилков (1900-1952 г.) за блажен. На 26 май 2002 г. в Пловдив папата канонизира още трима български католици - Камен Вичев (1893-1952 г.), Павел Джиджов (1919-1952 г.) и Йосафат Шишков (1884-1952 г.) - всичките екзекутирани от комунистическия режим. Тримата канонизирани през 2002 г. духовници все още не са получили реабилитация от демократична България. Те са обявени от папата за жертви на комунистическата власт, мъченици и блажени.

В този процес са осъдени и Петър Сарийски, Петър Лаврентиев, Никола Барбов - общо 46 лица, осъдени на общо 430 г. затвор. Общо 26 свещеници са били осъдени на 6-15 г. строг тъмничен затвор. Блаженият Евгений Босилков беше реабилитиран, но останалите трима канонизирани от папата духовници - не, което граничи с абсурда и изисква законодателни промени, които да реабилитират тези жертви на комунистическия режим. Както и други духовници, те нямат съпруги и деца и роднини от кръга посочен в закона, които да поискат реабилитацията, предвидена от закона. Подобен е случаят и с образуването с подробно решение на Политбюро процес срещу Обединените евангелски църкви от март 1949. Дори началникът на следствения отдел на Държавна Сигурност Стефан Богданов признава пред ген. Руси Христов и ген. Анев, че този процес е изцяло нагласен и манипулиран (ЦДА, ф.1Б оп. 5 а.е. 224, л. 68). Въпреки, че почти всички от засегнатите отдавна не са между живите, е редно Република България да реабилитира пострадалите от посочените действия на комунистическия режим. Дори този акт да има само морална стойност, той трябва да бъде извършен. Затова внасям три тези предложения, изменящи и допълващи Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

Вносител: н.п. Лъчезар Тошев